

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний авіаційний університет
Освітня програма	9458 Дизайн архітектурного середовища
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	191 Архітектура та містобудування

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

05.12.2023 р.

Справа № 2125/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 19 "Архітектура та будівництво" у складі:

Товбич Валерій Васильович – головуєчий,
Волкова Вікторія Євгенівна,
Гамеляк Ігор Павлович,
Дорошенко Юрій Олександрович,
Каблак Наталія Іванівна,
Плугін Андрій Аркадійович,
Ремізова Олена Ігорівна,
Романишин Ігор Богданович,
Семко Олександр Володимирович,
Серант Остап-Михайло Володимирович,
Третяк Корнелій Романович,
Турченко Василь Олександрович,
Хропот Сергій Григорович,

за участі запрошених осіб:

Жовква Ольга Іванівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний авіаційний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	9458
Назва ОП	Дизайн архітектурного середовища
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	191 Архітектура та містобудування
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ЗВО. Реалізація цілей ОП здатна забезпечувати підготовку висококваліфікованих фахівців для творчої проєктної та науково-дослідної діяльності у галузі архітектури, здатних проєктувати об'єкти архітектурного середовища, розробляти проєкти реконструкції будівель і споруд, з використанням сучасних досягнень науки та технологій, з орієнтацією на потреби авіаційної галузі в архітектурних об'єктах, просторовому плануванні територіальних утворень (ТГ), а також у широкому використанні повноаспектного комфорту людини у сформованому архітектурному середовищі.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін: відмічено широку залученість зовнішніх стейкхолдерів - представників бізнесу, професійних громадських організацій, академічної спільноти, здобувачів вищої освіти, що висловили підтримку ОП.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі ОП та ПРН враховують галузевий контекст і потреби провідних стейкхолдерів. Галузевий контекст визначається ринком праці, роботодавцями, тенденціями в галузі архітектури та будівництва, зокрема, архітектури будівель і споруд. Галузевий контекст враховано при формуванні обов'язкових компонентів ОПП, програми практики та стажування, тематики курсових та магістерських робіт. Регіональний контекст враховується при впровадженні досвіду наукових установ та залученні стейкхолдерів у повсякденній роботі на заняттях, обов'язкових та вибіркових компонентів освітньо-професійної програми. При формуванні цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм в галузі архітектури та містобудування. Методика викладання архітектурного проєктування (концептуальне проєктування), як і в КНУБА та НАОМА враховує конструктивні, технічні та технологічні вимоги до будівель та споруд, так і естетично-образну складову архітектурного об'єкту та середовища. Як і у більшості ЗВО України та за кордоном, регулярно проводяться контрольні клаузури.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 19 «Архітектура та будівництво», спеціальність 191 «Архітектура та містобудування», затвердженим і введеним в дію наказом Міністерства освіти і науки від 09.05.2022р., №418 ОПП повною мірою відповідає Стандарту вищої освіти другого (магістерського) ступеня за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» та становить собою структурований алгоритм набуття інтегральної, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, забезпечуючи досягнення визначених Стандартом програмних результатів навчання у повному обсязі. Зазначені результати навчання забезпечені освітніми компонентами ОПП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОНП складає 120 кредитів ЄКТС, що відповідає Закону України «Про вищу освіту». Обсяг ОК, що формують загальні та фахові компетентності, які забезпечують формування компетенцій, визначених стандартом ВО, складають 90 кредитів ЄКТС, а вибіркові дисципліни - 24, що відповідає вимогам законодавства для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОП має чітку структуру; ОК представляють цілісну та логічно взаємопов'язану систему, цілком забезпечують досягнення цілей та ПРН, а також формування в здобувачів освіти, встановлених стандартом вищої освіти загальних і фахових компетентностей, теоретичних знань, умінь, навичок тощо.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

У ЗВО розроблені і діють нормативні документи, які регулюють формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством. Структура та зміст ОП передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, що забезпечується вибірковими дисциплінами, що пропонує випускова кафедра, для підсилення фахових компетентностей, виробничою та переддипломною практиками та вільним вибором теми кваліфікаційної роботи магістра.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності. У ЗВО розроблені і діють нормативні документи, які регулюють питання практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Загальний обсяг практичної підготовки складає 10,5 кредитів ЄКТС, відведених на практики (науково-дослідна практика у сфері дизайну архітектурного середовища – 4,5 кредита та переддипломна – 6 кредитів), що відповідає стандарту вищої освіти. Базами практик можуть бути підприємства та організації в Україні та за її межами.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), а саме: здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, здатність критично осмислювати проблеми архітектури та містобудування, здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Окремі soft skills формуються завдяки використанню таких форм навчання, як групова, парна та індивідуальна, які передбачають активну взаємодію між здобувачами, вимагають самоорганізації. Такі методи навчання, як проблемний, проектний, дослідницький, сприяють формуванню фахівця, здатного до

усвідомленості, адаптування, управління особистим професійним розвитком, аналізу та розв'язання проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Формування компетентностей та результатів навчання освітньої програми, що визначають кваліфікацію випускника, базується на Національній рамці кваліфікацій та Стандарті вищої освіти зі спеціальності 191«Архітектура та містобудування» другого магістерського рівня.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг ОП та окремих ОК (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, та загалом забезпечує досягнення цілей та ПРН

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

У ЗВО ведеться робота щодо забезпечення умов для здобуття освіти у поєднанні навчання з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття практичних навичок і досвіду під час оволодіння відповідною кваліфікацією. З огляду на важливість здобуття здобувачами вищої освіти практичних навичок під час навчання за ОПП «Дизайн архітектурного середовища» здійснюється підготовча робота з запровадження дуальної форми здобуття вищої освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО. Інформація про ОП є доступною для всіх зацікавлених осіб і розміщується на офіційному сайті ЗВО в розділі «Приймальна комісія НАУ». Правила прийому передбачають необхідні умови для проведення фахового вступного випробування в очному та дистанційному режимі, порядок подання та розгляду апеляцій на результати вступних випробувань та розклад проведення фахових вступних випробувань.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Умови, правила прийому, перелік випробувань оприлюднені на сайті НАУ. Конкурсний відбір для вступу на навчання за ОПП здійснюється за результатами вступних випробувань у формі єдиного вступного іспиту з іноземної мови та фахового вступного випробування за якими оголошується прийом на навчання до Національного авіаційного університету освітній ступінь «Магістр». Розроблена програма фахових вступних випробувань, яка затверджується головою приймальної комісії НАУ. Згідно з Правилами прийому на навчання до НАУ вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо оцінка з фахового вступного випробування складає не менше 100 балів (за 200-бальною шкалою).

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблені і діють нормативні документи, які регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюються Положенням про організацію освітнього процесу НАУ. Згідно з Тимчасовим положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти НАУ, переведення та поновлення на перший курс здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «Магістр» забороняється. Цей документ розміщений на сайті НАУ у вільному доступі. Він урегулює усі аспекти організації переведення такого здобувача вищої освіти та визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності. Академічна мобільність студентів НАУ регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність. Порядок переведення (поновлення) студентів, які навчалися у вищих навчальних закладах Донецької та Луганської областей, на навчання до НАУ регламентує відповідне Положення.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблені і діють нормативні документи, які регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Практикується нарахування балів за проекти, представлені на всеукраїнських та міжнародних конкурсах, а також нарахування додаткових балів за участь у науково-технічних конференціях та конкурсах студентських наукових робіт.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Студентоцентрованість ОПП забезпечується через формування індивідуальної освітньої траєкторії з урахуванням інтересів здобувачів, у навчальному та науковому компонентах при виборі тем курсових та кваліфікаційних робіт з позицій прикладної зацікавленості здобувачів, при виборі дисципліни індивідуальної траєкторії. Це досягається шляхом створення можливостей вільного ознайомлення з ОПП, інформацію щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК, силабусами; впровадження кращих практик викладання; алгоритмізацією навчання, самонавчання; участю у держбюджетних НДР кафедри. Здійснюється опитування здобувачів щодо напрямків удосконалення ОПП на рівні кафедри, якості викладання, індикаторів комфортного середовища та врахування результатів таких опитування під час планування та організації освітнього процесу на рівні університету. Результати моніторингу якості освіти. Рівень задоволеності здобувачів ВО методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань є високим за всіма критеріями. Забезпечується поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми. Для здобувачів ОП у процесі навчання та для НПП упродовж викладання забезпечується академічна свобода, яка полягає у самостійності й незалежності учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної та наукової діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова та творчості, поширення знань і інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Цілі, зміст та ПРН даної ОП зрозумілі, ОП розміщена на сайті ЗВО, на сторінках факультету та кафедри. Порядок та критерії оцінювання в межах окремих ОК чітко сформульовані та зрозумілі та розміщені у вигляді робочих програм та силабусів на сайті кафедри. Інформація про цілі та зміст ОП, програмні результати навчання, а також про зміст дисциплін, очікувані результати та критерії оцінювання надається на початку вивчення кожної дисципліни. Уперше інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання порядку та критеріїв оцінювання за кожною дисципліною надається студентам під час зустрічі кураторів з навчальними групами перед початком занять, коли також здійснюється вибір вибіркового освітнього компонентів. Деталізація цілей та змісту навчальної дисципліни здійснюється НПП на перших заняттях.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Із загальною технологією проведення наукових досліджень студенти ознайомлюються під час вивчення дисципліни "Методологія прикладних досліджень у сфері архітектури та містобудування", «Архітектурне проектування». Знання та навички щодо застосування методів та засобів наукових досліджень у сфері архітектури будівель і споруд здобувачі освіти отримують при вивченні дисциплін, виконанні курсових проектів, під час підготовки кваліфікаційної роботи та безпосереднього залучення до участі у наукових дослідженнях та науково-дослідній роботі кафедри. Під час вивчення дисципліни "Методологія прикладних досліджень у сфері архітектури та містобудування" здобувачі набувають знань в галузі організації наукового дослідження в архітектурній сфері: вивчають основні складові та елементи наукового дослідження, основні визначення понять методології наукових досліджень, структуру і зміст автореферату та наукової частини кваліфікаційної роботи. Вивчення дисципліни "Основи теорії системного аналізу та евристика в архітектурі і містобудуванні" сприяє опануванню здобувачами знань, вмінь і навичок у пошуку проблемних сфер сучасної архітектури, дизайну і урбаністики, а також методів щодо шляхів подолання проблем у професійній сфері. Вагомий внесок у поєднанні навчання і досліджень забезпечує підготовка кваліфікаційної роботи, де здобувачів освіти залучено до дослідницької роботи під час виконання кваліфікаційної роботи. Так результати наукових досліджень здобувачів опубліковуються у фахових виданнях профільних ЗВО, та доповідаються на міжнародних та вітчизняних

конференціях: у щорічній Міжнародній науково-практичній конференції «Політ. Сучасні проблеми науки», «Архітектура та екологія», «АВІА-2022», знаходять своє продовження у кваліфікаційних роботах. Після захисту кваліфікаційних робіт здобувачі освіти також беруть участь у міжнародних та всеукраїнських огляд-конкурсах кваліфікаційних робіт.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту освітніх компонентів регламентує Положення про організацію освітнього процесу Національного авіаційного університету. Згідно з положенням, оновлення робочих програм дисциплін відбувається щорічно. На кафедрі проводяться науково-методичні семінари щодо форм та змісту навчання, обговорюються питання оновлення освітніх компонентів. Ознайомлення викладачів з сучасними науковими досягненнями та практиками у сфері архітектури відбувається в результаті підвищення кваліфікації на підприємствах, стажування у закордонних ЗВО, участі у науково-практичних конференціях. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. У НАУ діє система забезпечення якості освіти, одним із основних завдань якої є здійснення моніторингу та періодичного перегляду ОП. На основі принципу академічної свободи НПП ОП визначають, які наукові досягнення та сучасні практики слід пропонувати здобувачам під час навчання, проводять наради з групою розробників ОП. Щорічно провідні НПП кафедри оновлюють зміст навчальних дисциплін, що знаходить відображення у робочих програмах, які щорічно розглядаються на засіданнях кафедри. Науково-педагогічні працівники кафедри мають профілі в Google Scholar, Scopus, Web of Science, ORCID, Gate Research з відповідними публікаціями; сертифікати та свідоцтва про підвищення кваліфікації у відповідних до ОП напрямках, що дозволяє оновлювати зміст навчальних дисциплін відповідно до вимог Положення про підвищення кваліфікації (стажування) НПП НАУ.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Навчання, викладання та наукові дослідження за даною ОП пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО: у 2017 р. в НАУ була затверджена Стратегія інтернаціоналізації співробітництва в галузі освіти Національного авіаційного університету на 2018-2028 роки. Інтернаціоналізації навчання та наукових досліджень сприяє ціла низка чинників, задіяних в НАУ, таких як: Положення про академічну мобільність; розширення доступу викладачів до зарубіжних наукових досліджень та сучасних наукових видань, робота з сучасними іноземними науковими джерелами, зокрема завдяки активній підтримці НТБ НАУ; залучення здобувачів до участі у міжнародних конференціях; стажування викладачів в зарубіжних закладах освіти і науки. В якості приклада можна навести участь завідувача кафедри Жовкви О.І. у міжнародному стажуванні у фаховому університеті Польщі University of Zielona Gora (Poland).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

У ЗВО розроблені і діють нормативні документи, які регулюють форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, що є чіткими, зрозумілими. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання прописані в ОП, інформація про порядок і критерії оцінювання доводиться до відома здобувачів освіти, до кожного ОК визначено розподіл балів за поточний і підсумковий контроль.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» для другого рівня вищої освіти, яким передбачено атестація у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. За ОНП "Дизайн архітектурного середовища" атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту атестаційної роботи, що відповідає вимогам Стандарту. У ЗВО розроблені і діють нормативні документи, які регулюють порядок проведення атестації.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблені і діють нормативні документи, які регулюють правила проведення контрольних заходів, чіткі і зрозумілі, доступні для всіх учасників освітнього процесу. За даною ОНП конфліктних ситуацій не виникало.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ЗВО діють нормативні документи, які регулюють політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. ЗВО активно впроваджує політику академічної доброчесності та проводить заходи з популяризації академічної доброчесності. Студентські кваліфікаційні роботи проходять перевірку на текстові запозичення.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та професійна кваліфікація НПП забезпечує досягнення цілей та програмних результатів, визначених ОНП. До реалізації ОНП "Дизайн архітектурного середовища" залучено 6 викладачів, які мають високу науково-професійну кваліфікацію. Обов'язкові ОК викладають 2 докторів і 4 кандидатів наук. Один викладач має ступінь доктора архітектури, один викладач має ступінь доктора технічних наук, четверо викладачів мають ступінь кандидатів архітектури, троє викладачів мають вчене звання доцента. Викладачі також мають публікації, що індексуються у міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблені і діють нормативні документи, які регулюють процедури конкурсного добору викладачів. Добір викладачів ОНП "Дизайн архітектурного середовища" здійснюється відповідно до «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Національному авіаційному університеті». Головними критеріями при доборі кадрів є фахова відповідність претендентів навчальним дисциплінам, які ними викладаються та досягнення у науковій роботі.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЗВО залучає провідних фахівців регіону у галузі архітектури та містобудування до організації та реалізації освітнього процесу. На сайті ЗВО висвітлені угоди про співпрацю з профільними підприємствами, установами та організаціями, які залучаються до освітнього процесу на ОНП "Дизайн архітектурного середовища" (НСАУ, TOV-MOSKOVChUK-STUDIO тощо). Представники роботодавців беруть активну участь у розробці та вдосконаленні ОНП.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЗВО залучає до аудиторних занять архітекторів-практиків та експертів в галузі архітектури та містобудування зі значним досвідом практичної роботи (Чижевський О.П., William Jefferies (UK)).

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ЗВО сприяє професійному розвитку НПП, ознайомленню з сучасними науковими досягненнями та практиками у сфері архітектури шляхом підвищення кваліфікації у профільних установах та підприємствах, стажування у закордонних ЗВО, участі у науково-практичних конференціях. У ЗВО є можливість укладання договорів на тривале стажування у закордонних закладах вищої освіти.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності, запроваджено систему рейтингової оцінки НПП

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Освітня діяльність за даною ОП забезпечується матеріально-технічною базою ЗВО, згідно ліцензійних та інших вимог провадження освітньої діяльності. Кафедра Архітектури та просторового планування має достатній рівень матеріальної бази, необхідний для досягнення програмних результатів навчання. Матеріально-технічна база складається із навчальних приміщень та лабораторій кафедр, які оснащені необхідним обладнанням з метою забезпечення якісного навчального процесу. У ЗВО функціонує бібліотека із вільним доступом для здобувачів вищої освіти. Навчально-методичні матеріали представлені на сторінці кафедри архітектури та просторового планування та в репозиторії ЗВО.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до необхідних матеріально-технічних ресурсів та навчально-методичного забезпечення для здійснення навчальної, викладацької та наукової діяльності в межах ОПП. В умовах дистанційного навчання для забезпечення освітнього процесу використовується віртуальне освітнє середовище на платформі Google Classroom.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси. У ЗВО уаявні укриття? розроблені і діють нормативні документи, які регулюють безпеку освітнього середовища для життя та здоров'я учасників освітнього процесу в ЗВО.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОПП. А саме: безоплатне користування бібліотекою та електронним репозитарієм, інформаційними фондами та сайтом ЗВО. Підтримка здобувачів вищої освіти здійснюється: НПП, працівниками деканату факультету, відділом по роботі зі студентами, відділом міжнародних зв'язків, органами студентського самоврядування.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У ЗВО створено умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Передбачено можливість навчання за дистанційною формою та формування індивідуального графіку. Будівля, в якій знаходиться кафедра Архітектури та просторового планування та відбувається навчальний процес обладнана пандусом, санітарними вузлами та ліфтами, що надає можливості доступу до навчання для маломобільних груп. У навчальних приміщеннях також є можливість розташування навчального обладнання у відповідності до потреб маломобільних студентів.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЗВО розроблена чітка і зрозуміла процедура вирішення конфліктних ситуацій різного характеру в тому числі пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, діє Положення про запобігання та протидію булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту; Положення про організацію внутрішньої службової перевірки; Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків. Дані документи є доступними для всіх учасників освітнього процесу. За даною ОПП протягом періоду провадження освітньої діяльності конфліктних ситуацій не було.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЗВО дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП. Моніторинг ОПП щорічно здійснюється кафедрою Архітектури та просторового планування та завідувачем кафедри - гарантом ОПП. До даного процесу залучаються стейкхолдери експерти з академічної спільноти, архітектори-практики, здобувачі ВО та інші

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти залучаються до процесу перегляду ОПП шляхом залучення представників студентського самоврядування до проведення засідань кафедри та факультету з метою обговорення шляхів оновлення ОПП.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Стейкхолдери залучаються до процесу перегляду ОПП та інших процедур забезпечення її якості на засіданнях кафедри та факультету. Вони також надають свої пропозиції та відгуки на ОПП.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Збір інформації щодо випускників ОПП проводиться відповідальною особою на кафедрі Архітектури та просторового планування шляхом особистого спілкування із випускниками, дистанційного опитування, анкетування. На кафедрі періодично проводяться зустрічі із випускниками

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

У ЗВО діє система забезпечення якості освіти, одним із основних завдань якої є здійснення моніторингу та періодичного перегляду ОПП, виявлення недоліків в ній та в організації освітнього процесу. Моніторинг забезпечення якості вищої освіти відбувається на рівні кафедри, факультету та Університету в цілому.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОП акредитується вперше.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

З урахуванням розроблених і діючих нормативних документів, які регулюють питання забезпечення якості освіти, у ЗВО сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку ОПП та освітньої діяльності за цією ОПП. Наявний високий рівень самоорганізації НПП, що забезпечують освітній процес за даною ОПП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблені, діють і є доступними нормативні документи, які регулюють правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Порушення процедур регулювання прав та обов'язків учасників освітнього процесу під час реалізації ОПП не виявлено.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

ОПП «Дизайн архітектурного середовища» знаходяться на сайті ЗВО, що дає можливість зацікавленим особам надавати свої пропозиції та рекомендації щодо змін та вдосконалення ОПП. Всі надані пропозиції систематизуються та узагальнюються кафедрою та гарантом.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) оприлюднено на сайті ЗВО, сторінці факультету та випускової кафедри Архітектури та просторового планування.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендовано активізувати залученість здобувачів вищої освіти до процесу формування та перегляду ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендовано активізувати роз'яснювальну роботу серед здобувачів вищої освіти щодо реалізації вибору індивідуальної освітньої траєкторії.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендовано активізувати роз'яснювальну роботу серед здобувачів вищої освіти щодо участі у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продовжувати роботу по удосконаленню навчально-методичних комплексів ОК.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Чітко сформулювати критерії оцінювання підсумкового і поточного контролю та атестаційної роботи, привести критерії оцінювання підсумкового контролю до єдиної системи,

Критерій 6. Людські ресурси

НПП бажано активізувати публіцистичну діяльність, а саме збільшити кількість публікації у журналах, що індексуються у міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Освітнє середовище та матеріальні ресурси Рекомендовано постійно оновлювати навчально-методичне забезпечення за даною ОПП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми Рекомендовано розширити коло стейкхолдерів та збільшити їх залученість до процесу перегляду ОПП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Прозорість та публічність Рекомендовано постійно актуалізувати інформацію стосовно ОПП на сайті ЗВО та випускової кафедри.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ТОВБИЧ ВАЛЕРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ